

ผู้ตรวจการแผ่นดิน
ออมบุดส์แมน

OMBUDSMAN NEWSLETTER

จดหมายข่าวผู้ตรวจการแผ่นดิน : ปีที่ 13 ฉบับที่ 111 ประจำเดือน มิถุนายน 2566

Editor's Talk

“Ombudsman & Young Ombudsman Awards 2022”

จดหมายข่าวผู้ตรวจการแผ่นดินปีที่ 13 ฉบับที่ 111 ประจำเดือนมิถุนายน 2566 ซึ่งในฉบับนี้มาในหัวข้อ “Ombudsman Awards & Young Ombudsman Awards 2022” โดยในปี 2565 ที่ผ่านมา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้จัดโครงการประกวดรางวัล “Ombudsman Awards 2022” มอบรางวัลเพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งคุณค่าให้กับองค์กรที่มุ่งพัฒนาสร้างสรรค์การทำงานให้กับประชาชน จำนวน 2 สาขา คือ รางวัลองค์กรดีเด่นด้านนวัตกรรมบริการให้ประชาชน (Self Initiative Awards) และรางวัลองค์กรดีเด่นด้านนวัตกรรมการอำนวยความสะดวก (Fairness Innovation Awards) นอกจากนี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินยังส่งเสริมบทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดินในด้านการงานเชิงรุกต่อประชาชนและเยาวชนในด้านการส่งเสริมให้มีการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายและปัญหาที่เกิดจากความไม่เป็นธรรมในสังคม สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้จัดโครงการประกวดรางวัล “Young Ombudsman Awards 2022” โดยมีความมุ่งหวังให้คนรุ่นใหม่มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาทางกฎหมาย ภายใต้แนวคิด อำนาจความเป็นธรรมและความสะดวกให้แก่ประชาชน ซึ่งแบ่งผลงานการประกวดเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทโครงการด้านการแก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งหรือขั้นตอนใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน และประเภทโครงการด้านนวัตกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกและความสะดวกแก่ประชาชน โดยหน่วยงานหรือทีมนักศึกษาที่ชนะเลิศการประกวดรางวัล “Ombudsman Awards และ Young Ombudsman Awards 2022 จะได้รับรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงสราญีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ทั้งนี้ สำนักงานได้จัดพิธีมอบรางวัลพระราชทานรางวัล Ombudsman Awards และ Young Ombudsman Awards 2022 พร้อมทั้งจัดการสัมมนาวิชาการผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปี 2566 ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2566 ณ โรงแรมเซ็นทารา บายเซ็นทาราและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

จดหมายข่าวฉบับนี้จึงขอนำเสนอสาระและเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ของโครงการ Ombudsman Awards & Young Ombudsman Awards 2022 และการสัมมนาวิชาการผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี 2566 พร้อมทั้งนำผลการดำเนินงานเรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้แก้ไขปัญหาดินเค็มในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการบ่อทราย และสารระนำรู้เกี่ยวกับดินเค็มมาฝากกัน

สุดท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอแสดงความยินดีกับหน่วยงานที่ได้รับรางวัล Ombudsman Awards 2022 และทีมนักศึกษาและเยาวชนที่ได้รับรางวัล Young Ombudsman Awards 2022 รางวัลที่เป็นสัญลักษณ์แห่งคุณค่า ในการสร้างสรรค์การทำงานอำนวยความสะดวก และความสะดวกให้แก่ประชาชน

บรรณาธิการ

ที่ปรึกษา	นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต, รศ. อีสริย์ ทรรษาจรรยาโรจน์, นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ
บรรณาธิการบริหาร	พันตำรวจโท กิรป กฤตธีรานนท์
บรรณาธิการ	นางสาวสรลลธร มัณทยานนท์
กองบรรณาธิการ	นางสาวพลอยไพลิน สารสิน, นายวินัย วิริยะฐานะกุล, นายวัชรภรณ์ ไหญ่ยิ่ง นางสาวจุฑามาศ อ่ำสำโรง, นายพงษ์พัฒน์ เพรดิพริ้ง
ออกแบบศิลปกรรม พิมพ์ที่	นายทศพล ทองธิราช, นางสาวสุทธิดา จันทกล บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

Ombudsman Action

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจัดพิธีมอบรางวัล

“Ombudsman Awards” และ “Young Ombudsman Awards 2022”

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้กำหนดจัดพิธีมอบรางวัลด้วยและโล่พระราชทานจาก สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ในงานประกาศผลรางวัล “Ombudsman Awards 2022” และ “Young Ombudsman Awards 2022” และจัดการสัมมนาวิชาการ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี 2566 ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2566 ณ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทาราสuny รัชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

ในช่วงเช้าของงานเป็นพิธีประกาศผลรางวัล “Ombudsman Awards 2022” และ “Young Ombudsman Awards 2022” โดยมีนายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วย รองศาสตราจารย์อิสสรีย์ หรรษาจรูญโรจน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ผู้ตรวจการแผ่นดิน พันตำรวจโท กิรป กฤตธีรานนท์ เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ และผู้แทนจากสถาบันการศึกษา เข้าร่วมงานกว่า 350 คน พร้อมกันนี้ภายในงานยังมีนิทรรศการจากมูลนิธิเพื่อนพึ่ง (ภา) ยามยาก ทักษสถานหญิงกลาง และกรมราชทัณฑ์ เข้าร่วมแสดงนิทรรศการ ร่วมกับนิทรรศการการเสนอผลงานของผู้ได้รับรางวัล

รางวัล Ombudsman Awards 2022

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาตัดสินรางวัล Ombudsman Awards 2022 โดยมีผลงานแบ่งตามประเภทผลงาน ดังนี้

1. สาขาองค์กรดีเด่นด้านนวัตกรรมบริการประชาชน (Self Initiative Award)

รางวัลชนะเลิศ ได้รับถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา

ชื่อผลงาน Rama TeleCare

โครงการนี้มุ่งทำการศึกษานโยบายการให้บริการแบบ Decentralized Medicine เป็นทิศทางการให้บริการในอนาคตที่เหมาะสมกับการดูแลสุขภาพของ

ประชาชนเพื่อให้ผู้ป่วยเข้าถึงบริการได้สะดวก โดยที่ไม่จำเป็นต้องเดินทางมารับบริการที่โรงพยาบาล ซึ่งคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดีได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาการให้บริการสุขภาพทางไกล เพื่อเป็นต้นแบบและรองรับความต้องการของผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่าง ๆ ที่ต้องการการรักษาแบบต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้ป่วยกลุ่มเปราะบางที่อาจจะเข้าถึงการบริการได้ยากกว่าผู้ป่วยทั่วไป

หน่วยงาน คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ได้รับถ้วยรางวัลจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ชื่อผลงาน การยกระดับการพัฒนาระบบบริการด้านหน้าหน่วยบริการจิตเวช

โครงการนี้มุ่งทำการศึกษานโยบายการยกระดับคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้หน่วยบริการจิตเวชในสังกัดกรมสุขภาพจิต 20 แห่งมีการพัฒนาระบบบริการสุขภาพจิตและจิตเวช ที่เป็นมิตรต่อประชาชน ให้การดูแลด้วยหัวใจ ด้วยการจัดระบบบริการเฉพาะทางทั้งกลุ่มผู้ป่วยจิตเวชทั่วไปและจิตเวชเด็ก และวัยรุ่นได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐานอันส่งผลให้ผู้ป่วยจิตเวช ญาติ ผู้ดูแล ได้รับบริการที่ดี มีมาตรฐาน อาการสงบ และปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข

หน่วยงาน กรมสุขภาพจิต

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้รับถ้วยรางวัลจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ชื่อผลงาน การยกระดับบริการด้วย MWA on Mobile

โครงการนี้เป็นการศึกษาการยกระดับคุณภาพการบริการประชาชนผู้ใช้น้ำ โดยการรับฟังเสียงของประชาชนผู้ใช้น้ำ (VOC) จากทุกช่องทางของการประสานครหลวง แล้วนำมาวิเคราะห์ออกแบบเพื่อหาโซลูชันด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ พัฒนาแอปพลิเคชัน ที่ให้ความสะดวก ง่ายต่อการใช้งาน มีความน่าเชื่อถือในการเข้าใช้ฟังก์ชันต่างๆ รวมถึงเป็นช่องทางในการสื่อสาร และรับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ รองรับการทำธุรกรรมที่หลากหลาย สามารถสอบถามข้อมูลต่าง ๆ ได้โดยสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และเพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการดังกล่าว

หน่วยงาน การประปานครหลวง

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 3 ได้รับถ้วยรางวัลจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ชื่อผลงาน การส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ผ่านระบบ Digital Training Platform

โครงการนี้มุ่งทำการศึกษาแนวทางการจัดการการฝึกอบรมออนไลน์ด้วย Digital Training Platform ช่วยลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาหรือโควิด-19 เนื่องจากกิจกรรมทั้งหมดเป็นลักษณะแบบออนไลน์ สามารถเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการและการได้รับความรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้ถึง 3.6 เท่าเมื่อเทียบจากการให้บริการในสถานที่ตั้ง วิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่นี้สามารถเป็นโมเดลต้นแบบให้กับองค์กรอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานด้านส่งเสริมเกษตรกร ผู้ประกอบการ หรือประชาชนทั่วไปได้อีกด้วย

หน่วยงาน กรมปศุสัตว์

รางวัลชมเชย ได้รับใบประกาศเกียรติคุณจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน 4 หน่วยงานได้แก่

1. **ชื่อผลงาน** นวัตกรรมระบบนิเวศการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาทักษะงานในยุคดิจิทัลสำหรับผู้สูงวัย (มีดี)

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. **ชื่อผลงาน** AI Chest 4All (DMS-TU) For Thai People

หน่วยงาน โรงพยาบาลมะเร็งอุดรธานี

3. **ชื่อผลงาน** การให้บริการยื่นส่งและรับคำคู่ความและเอกสารผ่านระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม (Court Integral Online Service : CIOS)

หน่วยงาน สำนักงานศาลยุติธรรม

4. **ชื่อผลงาน** นวัตกรรมการร้องเรียนร้องทุกข์ผ่านระบบออนไลน์และบัตรสร้างรอยยิ้มให้กับประชาชน

หน่วยงาน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดศรีสะเกษ

2. สาขาองค์กรดีเด่นด้านต้นนวัตกรรมการอำนวยความสะดวก ความเป็นธรรม (Fairness Innovation Award)

รางวัลชนะเลิศ ได้รับถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา

ชื่อผลงาน โครงการระบบการออกหนังสือคนประจำเรือสำหรับแรงงานต่างด้าว (Seabook)

โครงการนี้มุ่งทำการศึกษาการเชื่อมโยงระบบของกรมเจ้าท่ากับเจ้าของเรือประมง แรงงานต่างด้าว เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เพื่ออำนวยความสะดวกและทำให้เกิดความเป็นธรรมกับแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ไม่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลของแรงงานต่างด้าวที่มีหนังสือคนประจำเรือโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยระบบฯ สามารถตอบสนองนโยบายของรัฐบาล กรมประมง กฎหมาย ความต้องการของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาแรงงานในภาคประมงและการค้ามนุษย์

หน่วยงาน กองบริหารจัดการทรัพยากรและกำหนดมาตรการ กรมประมง

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ได้รับถ้วยรางวัลจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ชื่อผลงาน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นศูนย์กลางในการติดตามคนหาย พิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนามประเทศไทย

โครงการนี้เป็นการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นศูนย์กลางในการติดตามคนหาย พิสูจน์คนนิรนามและศพนิรนามประเทศไทย โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการให้บริการได้โดยสะดวก รวดเร็วอย่างเท่าเทียม พัฒนาระบบมาตรฐาน สร้างความมั่นใจและเป็นที่ยอมรับกับประชาชนไทยและนานาชาติ บูรณาการการปฏิบัติงาน ประสานงานทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคม พัฒนาและขยายฐานข้อมูล โดยเน้นการบูรณาการข้อมูล และใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนากฎหมาย รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนามให้กับนานาชาติ

หน่วยงาน สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้รับถ้วยรางวัลจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ชื่อผลงาน การบริหารจัดการน้ำท่วมเมืองทุ่งสง แบบบูรณาการลุ่มน้ำตรัง เรียนรู้สู่ภัยพิบัติอย่างยั่งยืน

โครงการนี้เป็นการศึกษาปรับเปลี่ยนแนวคิด (paradigm shift) จากเชิงรับสู่การจัดการน้ำเชิงรุก ทั้งระบบลุ่มน้ำ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยบูรณาการวิธีการจัดการใช้ทั้งวิธีเชิงกายภาพ กระบวนการทางสังคม และการฟื้นฟูระบบนิเวศบนหลักธรรมชาติช่วยธรรมชาติมีการทำงานเชิงรุกไม่รอรัฐบาล กลางมาแก้ไขปัญหาให้ โดยเริ่มต้นจากเทศบาลเมืองทุ่งสง ที่มองปัญหาทั้งระบบทุกมิติ ท้องถิ่นต้องพึ่งตนเองก่อน ด้วยการนำหลักการดำเนินงานแบบบูรณาการผ่านความร่วมมือ 30 หน่วยงาน มีแนวความคิดใหม่ซึ่งใช้กับกรณีเทศบาลเมืองทุ่งสง นั่นคือ การปรับโครงสร้างของเมือง (Urban Restructuring) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการระบายน้ำ แก้ไขโครงข่ายระบบระบายน้ำของเมือง เพื่อผันน้ำที่ไหลบ่าจากภูเขาทางด้านเหนือให้ระบายออกจากเมืองไปทางใต้ ให้มากที่สุดและเร็วที่สุด ทำให้สามารถแจ้งเตือนและทำการอพยพประชาชนที่อยู่ในจุดเสี่ยงภัยน้ำท่วม ได้อย่างทันท่วงที มีการจัดทำผังน้ำ แผนที่น้ำ ผังผังภูมินิเวศ ผังการพัฒนา ผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผังชุมชน มาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ทำให้รู้เส้นทางน้ำและสิ่งกีดขวางทางน้ำอยู่บริเวณใด เพื่อสามารถแก้ปัญหาการระบายน้ำได้ทันท่วงที

หน่วยงาน เทศบาลเมืองทุ่งสง

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 3 ได้รับถ้วยรางวัลจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ชื่อผลงาน การบริหารพื้นที่บุกรุก เพื่อการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมให้กับประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

โครงการนี้มุ่งศึกษาการดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ชุมชนแออัดโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้ามาร่วมแก้ไขปัญหา

ให้เกิดความยั่งยืน เนื่องจากสภาพพื้นที่ประสบปัญหา มีบริเวณกว้างขวาง ประชาชนผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่ชุมชนแออัดประสบปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งมีจำนวนกว่า 393 ครอบครัว จึงเป็นความท้าทายของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดว่าทำอย่างไร ประชาชนจึงจะมีบ้านที่มีความมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง สภาพแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู ดังคำกล่าวที่ว่า “คืนศักดิ์ศรีความเป็นคน ประชาชนได้บ้าน รัฐได้คืนโบราณสถานชุมชนได้พัฒนา”

หน่วยงาน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

รางวัลชมเชย ได้รับใบประกาศเกียรติคุณจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน 4 หน่วยงานได้แก่

1. **ชื่อผลงาน** การให้ความช่วยเหลือประชาชนเชิงรุก 24 ชั่วโมง ภายใต้แนวคิด “ยุติธรรมสร้างสุข ยุติธรรมเชิงรุก สร้างสุขให้ประชาชน”

หน่วยงาน สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

2. **ชื่อผลงาน** ระบบแจ้งเบาะแสหลักฐานเสียงภาษา
หน่วยงาน กองวิชาการแผนภาษี กรมสรรพากร

3. **ชื่อผลงาน** นวัตกรรมบริการรังวัดที่ดินด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network)

หน่วยงาน กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน

4. **ชื่อผลงาน** ระบบการบริการการแพทย์ฉุกเฉินเทศบาลเมืองทุ่งสง (EMS)

หน่วยงาน เทศบาลเมืองทุ่งสง

นอกจากนี้ ยังมีกรมมอบรางวัล Ombudsman Awards (รางวัลพิเศษ) ระดับกระทรวง ที่มีหน่วยงานภายใต้สังกัด ส่งผลงานเข้าร่วมประกวดและผ่านการพิจารณาคัดเลือกรอบแรกสูงสุด 3 ลำดับ เพื่อเป็นการเชิดชูทั้งด้านการสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการคิดริเริ่มนวัตกรรม ทั้งเชิงกระบวนการ เชิงแนวคิด สิ่งประดิษฐ์และเทคโนโลยี เพื่อช่วยแก้ไข้ปัญหาของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งรางวัลระดับทอง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย, รางวัลระดับเงิน ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข และรางวัลระดับทองแดง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รางวัล Young Ombudsman Awards 2022

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาตัดสินรางวัล Young Ombudsman Awards 2022 โดยมีผลงานแบ่งตามประเภทผลงาน ดังนี้

1. ผลงานประเภทโครงการด้านการแก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือขั้นตอนใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน

รางวัลชนะเลิศ ได้รับโล่พระราชทานจากสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา พร้อมเงินรางวัล จำนวน 40,000 บาท

ชื่อผลงาน โครงการการศึกษาเรื่องแนวทางการลดขั้นตอนการขอใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวภาคประมงทะเลจังหวัดสมุทรสาคร

โครงการนี้มุ่งทำการศึกษา และแสวงหาแนวทางการลดขั้นตอนการขอใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวภาคประมงทะเล เพื่อเป็นการลดขั้นตอนหรืออำนวยความสะดวกให้กับแรงงานภาคประมง รวมถึงผู้ประกอบการประมงในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อทีม Justice for Fisherman Labour
สถานศึกษา โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ได้รับโล่รางวัลจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมเงินรางวัล จำนวน 30,000 บาท

ชื่อผลงาน โครงการการศึกษาเรื่องปัญหาแนวคิดยุติธรรมชุมชน ในพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562

โครงการนี้มุ่งทำการศึกษาปัญหาแนวคิดยุติธรรมชุมชนในพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้มีความสำคัญยิ่งต่อการวิจัยเนื่องด้วยระบบกระบวนการยุติธรรมไทย กำลังเผชิญปัญหาคดีรกราคาล ซึ่งสร้างภาระให้ศาลไม่สามารถอำนวยความสะดวกเป็นธรรมได้อย่างเต็มที่ ถึงแม้ในปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา ปริมาณคดีรกราคาลมีอัตราการลดลง แต่กลับมีคดีฟ้องร้องช้อยู่หลายคดีในชั้นศาล ประกอบกับปัญหาเรื่องการไกล่เกลี่ยนั้น มิใช่เพียงปัญหาระดับปัจเจกเพียงอย่างเดียว หากคุณธรรมของชุมชนซึ่งมีผู้ได้รับผลกระทบคือทุกคนในชุมชนพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้จริงหรือไม่

ชื่อทีม Baby Law

สถานศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้รับโล่รางวัลจากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมเงินรางวัล จำนวน 20,000 บาท

ชื่อผลงาน โครงการการศึกษาเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 : ปัญหาการไม่มีกฎหมายควบคุมการออกนโยบายหาเสียง

ของพรรคการเมืองในการเลือกตั้งอันก่อให้เกิดความเดือดร้อนและความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน

โครงการนี้เป็นการศึกษาบทบัญญัติแห่งกฎหมายในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 โดยกำหนดประเด็นการศึกษา คือ ปัญหาการไม่มีกฎหมายควบคุมการออกนโยบายหาเสียงของพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง อันก่อให้เกิดความเดือดร้อนและความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน ซึ่งคณะผู้จัดทำมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 อันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมและความเดือดร้อนแก่ประชาชน พร้อมเสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมายให้มีการควบคุมนโยบายหาเสียงของพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง และเพื่อเป็นฐานข้อมูลให้กับภาครัฐในการต่อยอดปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560

ชื่อทีม Power of The Future

สถานศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. ผลงานประเภทโครงการด้านนวัตกรรมเพื่ออำนวยความสะดวก ความเป็นธรรมและความสะดวกให้แก่ประชาชน

รางวัลชนะเลิศ ได้รับโล่พระราชทานจาก สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา พร้อม เงินรางวัล จำนวน 40,000 บาท

ชื่อผลงาน โครงการการศึกษาเรื่อง “ฉันจะแจ้ง : ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อรับคำร้องเรียน พร้อมด้วยระบบ คัดกรองความเกี่ยวข้องในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน”

โครงการเรื่อง “ฉันจะแจ้ง : ดิจิทัลแพลตฟอร์ม เพื่อรับคำร้องเรียน เป็นการออกแบบและสร้างนวัตกรรม สำหรับแก้ไขปัญหาการร้องเรียนความไม่เป็นธรรมของ ประชาชนชาวไทย ต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินให้เพิ่ม ความแม่นยำในคำร้อง สร้างความน่าเชื่อถืออย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดความรวดเร็วเข้าถึงง่าย

ชื่อทีม ฉันจะแจ้ง

สถานศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ได้รับโล่รางวัลจาก สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมเงินรางวัล จำนวน 30,000 บาท

ชื่อผลงาน โครงการการศึกษาเรื่องกลไก การช่วยเหลือผู้พิการทางสายตาในการเดินทางด้วย รถโดยสารประจำทางสาธารณะ

โครงการนี้เป็นการออกแบบกลไกการช่วยเหลือผู้พิการทางสายตาในการเดินทางด้วยรถโดยสาร ประจำทางสาธารณะ เป็นการศึกษาปัญหาและอุปสรรค ของผู้พิการทางสายตาในการเดินทางด้วยรถประจำทาง สาธารณะ เพื่อนำเสนอแนวทางในการสร้างกลไก การช่วยเหลือผู้พิการทางสายตาในการเดินทางด้วย รถประจำทางสาธารณะ ตลอดจนแก้ไขปัญหาคำร้องเรียน และไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นกับผู้พิการทางสายตาในการเดินทาง ด้วยรถโดยสารประจำทางสาธารณะ

ชื่อทีม Un vista

สถานศึกษา โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้รับโล่รางวัลจาก สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมเงินรางวัล จำนวน 20,000 บาท

ชื่อผลงาน โครงการการศึกษาเรื่องการพัฒนา แพลตฟอร์มแอปพลิเคชันเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ ประชาชนในกระบวนการยุติธรรม ภายใต้ชื่อ LAW DOO

โครงการนี้เป็นการเสนอแนวคิดและวิธีการสร้างความสะดวกต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวคิดและทักษะของนักศึกษา ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่ออำนวยความสะดวก หรือลดภาระเกินควรของประชาชน มุ่งหวังให้ประชาชน ทั่วไปโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ประชาชนบางกลุ่มไม่รู้จักหรือไม่มีความรู้หรือไม่มีวิธีการช่องทางการ ติดต่อกับทนายความมากนัก ในเวลาที่จำเป็นต้องพึ่ง ทนายความ แอปพลิเคชัน LAW DOO จึงเป็นทางเลือกหนึ่ง ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในกระบวนการ ยุติธรรม

ชื่อทีม SITI X LAW SPU

สถานศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ในช่วงบ่าย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้จัดการสัมมนาวิชาการผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี พ.ศ. 2566 หัวข้อ “ผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมสืบสานพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา เพื่อการพัฒนาระบบงานยุติธรรมในระดับชาติ และการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน” ได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์พิเศษ ดร. กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ที่ปรึกษาพิเศษสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) และการเสวนาจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย หัวข้อ “บทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่ออำนวยความสะดวกในสังคม” โดยนายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ผู้ตรวจการแผ่นดิน หัวข้อ “ความยุติธรรมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (People - Centered Justice)” โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี ชัยวัฒน์ ผู้อำนวยการศูนย์เศรษฐศาสตร์พฤติกรรมและการทดลองแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หัวข้อ “การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชน และการพัฒนากระบวนการยุติธรรม” โดย ดร.น้ำแท้ มีบุญสร้าง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาการสอบสวนและการดำเนินคดีสำนักงานอัยการสูงสุด และหัวข้อ “ทิศทางและประเด็นการพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อม การศึกษา การสาธารณสุข และการพัฒนาในภาพรวมของประเทศไทย” โดย ดร.สมชัย จิตสุชน ผู้อำนวยการวิจัยด้านการพัฒนาอย่างทั่วถึงสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

Ombudsman Awards 2022

Ombudsman Talk

โครงการ Ombudsman Awards เป็นโครงการที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จัดกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์เป็นประจำมาตั้งแต่ปี 2559 และจัดต่อเนื่องมาโดยตลอด

ในปี 2565 สำนักงานได้ดำเนินการโครงการ Ombudsman Awards 2022 เพื่อมอบรางวัลแห่งคุณค่าสร้างสรรค์สังคม ประจำปี 2565 ซึ่งถ้ายพระราชนานสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ และสร้างขวัญกำลังใจให้กับหน่วยงานที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการ และสามารถสร้างสรรค์การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการให้บริการประชาชน ทั้งนี้องค์กรภาครัฐเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและเป็นกลไกหลักของประเทศในการให้บริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งยังมีหน้าที่และความรับผิดชอบสำคัญเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุข อำนวยความเป็นธรรม สร้างรอยยิ้ม สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนในสังคม

ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหนึ่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญในการทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ มีหน้าที่และอำนาจสำคัญประการหนึ่งในการเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน หรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ จากการปฏิบัติภารกิจที่ผ่านมาในฐานะองค์กรที่ช่วยเหลือประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทนั้นต้องยึดหลักการทำงานที่เป็นกลางมิตรกับทุกฝ่าย โดยเฉพาะหน่วยงานของรัฐที่ถูกร้องเรียน เน้นแนวทางเชิงป้องกันมากกว่าการมุ่งจับผิด โดยส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐยึดหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติหน้าที่ มีจิตสำนึกคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและผลประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การยกย่องเชิดชูและสร้างขวัญกำลังใจให้กับหน่วยงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล และพร้อมให้ความร่วมมือกับผู้ตรวจการแผ่นดินในการเร่งรีบแก้ไขปัญหาเยียวยาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้องเรียนอย่างรวดเร็วถูกต้องเป็นธรรม ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินในการแก้ไขปัญหาในระยะยาวให้กับประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมถึงเป็นหน่วยงานที่มีความคิดริเริ่มในการอำนวยความสะดวกและลดภาระให้กับประชาชน จึงมีความสำคัญยิ่งที่การทำงานของ ผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น นอกจากจะเชื่อมโยงกับหน่วยงานของรัฐในเรื่องของข้อกฎหมายแล้ว ความร่วมมือเชิงบูรณาการการสร้างแนวร่วมสร้างพันธมิตร สร้างไม่ตรีจิตเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะตอบสนองต่อเป้าประสงค์ของผู้ตรวจการแผ่นดินให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ ดังนั้น สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงกำหนดการจัดโครงการประกวดรางวัล “Ombudsman Awards 2022” มอบรางวัลเพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งคุณค่าให้กับองค์กรที่มุ่งพัฒนาสร้างสรรค์การทำงานให้กับประชาชน ประจำปี 2565 จำนวน 2 สาขา คือ

1. สาขาองค์กรดีเด่นด้านนวัตกรรมบริการให้ บริการประชาชน (Self Initiative Award)

มอบให้กับหน่วยงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีระบบในการบริหารจัดการ สร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงแนวคิด หรือเชิงกระบวนการ หรือเชิงสิ่งประดิษฐ์ หรือเทคโนโลยีดิจิทัลในการให้บริการประชาชน หน่วยงานได้สร้างระบบ หรือพัฒนาช่องทางการให้บริการแก่ประชาชนที่ทันสมัย โดดเด่น ให้ประชาชนได้ใช้บริการได้อย่างสะดวกสบาย รวดเร็ว ถูกต้อง ลดปัญหาความแออัด ขจัดปัญหาซึ่งเป็นภาระของประชาชน มีความพร้อมในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์สูงสุดในการให้บริการกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

2. สาขาองค์กรดีเด่นด้านนวัตกรรมอำนวยความสะดวก เป็นธรรม (Fairness Innovation Award)

มอบให้กับหน่วยงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีระบบในการบริหารจัดการ สร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงแนวคิด หรือเชิงกระบวนการ หรือเชิงสิ่งประดิษฐ์ หรือเทคโนโลยี ในการอำนวยความสะดวกอย่างเป็นธรรมอย่างยั่งยืนเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นสำคัญ หรือเป็นหน่วยงานที่ได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวคิด กระบวนการ ขั้นตอนวิธีการ รูปแบบการทำงาน หรือปรับปรุงกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความไม่เป็นธรรม และสร้างความเดือดร้อนกับประชาชน หรือลดผลกระทบ สร้างโอกาส สร้างความยั่งยืน ตอบสนองความต้องการของประชาชน มีความทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง สร้างความพึงพอใจสูงสุด หรือสามารถเป็นต้นแบบหรือเป็นแบบอย่างการปฏิบัติที่ดีในการต่อยอด หรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ หรือประโยชน์อื่น ๆ โดยหน่วยงานต้องมีผลงานที่เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานกำหนดให้หน่วยงานส่งผลงานได้ ตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2565 - วันที่ 16 มกราคม 2566 แล้วมีการพิจารณาผลงาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน

ขอบเขตการพิจารณา

1. ผลงานทั้ง 2 ด้าน ต้องเป็นผลงานที่นำไปใช้แล้วและเกิดขึ้นจริง และมีผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมที่สามารถตรวจสอบได้ และต้องนำมาส่งประกวดอย่างน้อย 3 เดือน

2. การเสนอผลงาน หน่วยงานต้องจัดเตรียมข้อมูล พร้อมจัดทำรายงานผลการดำเนินการ และส่งไฟล์เอกสารในรูปแบบ PDF มายังสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

3. หน่วยงานสามารถเสนอผลงานของหน่วยงานได้ทั้ง 2 สาขา คือ สาขาองค์กรดีเด่นด้านนวัตกรรม การให้บริการประชาชน Self Initiative และสาขาองค์กรดีเด่น ด้านนวัตกรรมการอำนวยความสะดวกเป็นธรรม Fairness Innovation

เกณฑ์การประเมินรางวัลสาขาองค์กรดีเด่นด้านนวัตกรรมการให้บริการประชาชน (Self Initiative Award) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน

พิจารณาจากการสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงแนวคิดหรือเชิงกระบวนการหรือเชิงสิ่งประดิษฐ์ โดยมุ่งเน้นเทคโนโลยีดิจิทัลในการให้บริการประชาชน หน่วยงานได้สร้างระบบหรือพัฒนาช่องทางการให้บริการแก่ประชาชนที่ทันสมัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ การให้บริการ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ดังนี้

1. **มิตินความสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์** (25 คะแนน) โดยหน่วยงานต้องแสดงความเป็นมา สภาพปัญหา หรือความสำคัญ หรือความจำเป็นในการพัฒนา แสดงและอธิบายถึงขั้นตอน วิธีการ กระบวนการ เดิมก่อนมีการพัฒนาว่าเป็นอย่างไร หรือปัญหานั้น มีขอบเขตหรือผลกระทบในระดับใด ตลอดจนประชาชน หรือผู้รับบริการที่ได้รับผลกระทบเป็นใคร จำนวนเท่าใด พร้อมทั้งอธิบายข้อมูลประกอบ และระบุแนวทาง หรือแผนงานการแก้ไขปัญหา

2. **มิตินคุณภาพและประสิทธิภาพการบริการ** (25 คะแนน) โดยหน่วยงานต้องแสดงผลที่ประชาชนผู้ใช้บริการ ได้รับบริการได้อย่างสะดวก สบาย รวดเร็ว ถูกต้อง ลดปัญหาความแออัด ขจัดปัญหาซึ่งเป็นภาระของประชาชน และเกิดความพึงพอใจของประชาชน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

3. **มิตินความคุ้มค่า** (25 คะแนน) โดยหน่วยงานต้องแสดงผลลัพธ์เชิงปริมาณและคุณภาพที่หน่วยงานได้สร้างระบบหรือพัฒนาช่องทางการให้บริการแก่ประชาชนที่ทันสมัย โดดเด่น ให้ประชาชนได้ใช้บริการได้อย่างสะดวก สบาย รวดเร็ว ถูกต้อง ลดปัญหาความแออัด ขจัดปัญหา ซึ่งเป็นภาระของประชาชน สามารถลดการใช้ทรัพยากรและงบประมาณได้อย่างเป็นรูปธรรม

4. **มิตินการพัฒนาอย่างยั่งยืนและภาพลักษณ์อันดี** (25 คะแนน) โดยหน่วยงานต้องแสดง

4.1 ความพร้อมในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์ สูงสุดในการให้บริการกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

4.2 การผลักดันความเปลี่ยนแปลงต่างๆ เพื่อส่งเสริมความยั่งยืน ความโปร่งใสในการดำเนินงาน เน้นการสร้างวัฒนธรรมองค์กร การบริการประชาชน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนผู้ใช้บริการ รวมถึงความร่วมมือระหว่างองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน

เกณฑ์การประเมินรางวัลสาขาองค์กรดีเด่น ด้านนวัตกรรมที่อำนวยความสะดวกความเป็นธรรม (Fairness Innovation Award)

แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การพัฒนาระบบในการบริหารจัดการ
สร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงแนวคิด หรือเชิงกระบวนการ หรือ
เชิงสิ่งประดิษฐ์ หรือเทคโนโลยีการอำนวยความสะดวก
อย่างยั่งยืนพร้อมประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไข
โดยหน่วยงานจะต้องแสดงความจำเป็นมาของความจำเป็น
ในการพัฒนา หรือความสำคัญของปัญหา แสดงและ
อธิบายถึงขั้นตอนกระบวนการเดิม ก่อนมีการพัฒนาว่า
เป็นอย่างไรหรือปัญหามีขอบเขตหรือผลกระทบในระดับใด
เช่น ระดับพื้นที่ ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ เป็นต้น
โปรดอธิบายข้อมูลประกอบ รวมทั้งระบุประชาชนหรือ
ผู้รับบริการที่ได้รับผลกระทบ (เป็นใคร จำนวนเท่าใด)

ส่วนที่ 2 การปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย กฎ ระเบียบ
คำสั่ง ประกาศที่ไม่เป็นธรรมหรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
วิธีการขั้นตอนรูปแบบการปฏิบัติงาน เพื่อการลด
ผลกระทบที่เกิดกับประชาชน สร้างโอกาสเป็นแบบอย่าง
สร้างความยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม ตอบสนองความต้องการ
ของประชาชน มีความทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง
สร้างความพึงพอใจสูงสุดโดยหน่วยงานต้อง

2.1 อธิบายแนวคิดนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหา
หรือโอกาสในการพัฒนาจากปัญหา โดยเน้น
การบริหารจัดการ สร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงแนวคิดหรือ
เชิงกระบวนการ หรือเชิงสิ่งประดิษฐ์ หรือเทคโนโลยี
ในการอำนวยความสะดวกอย่างยั่งยืนด้วยนวัตกรรม
ที่มีความแตกต่างจากหน่วยงานอื่น ๆ หรือหน่วยงาน
ในสังกัดเดียวกันแต่ต่างพื้นที่ รวมถึงแสดงขั้นตอน
การปรับปรุงหรือพัฒนา

2.2 แสดงและอธิบายถึงขั้นตอนกระบวนการ
ให้บริการหลังปรับปรุงพัฒนาว่าเป็นอย่างไรรวมถึงอธิบาย
วิธีการนำไปปฏิบัติว่ามีกระบวนการหรือขั้นตอนอย่างไร
มีกลุ่มหรือภาคส่วนใดเข้ามาเกี่ยวข้องในขั้นตอนใดบ้าง
อย่างไร

ส่วนที่ 3 ผลจากกระบวนการการแก้ไขปัญหา
โดยหน่วยงานต้องแสดง

3.1 ผลผลิตและผลลัพธ์ที่สำคัญจากการ
ดำเนินการแก้ไขปัญหาคืออะไร อธิบายให้ชัดเจนในเชิง
สถิติ รวมทั้งแสดงตัวชี้วัดที่วัดความสำเร็จของโครงการ

3.2 ประโยชน์ที่ประชาชนผู้รับบริการได้รับ
จากการแก้ไขปัญหาหรือสามารถลดผลกระทบอันจะเกิด
ขึ้นจากขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม

3.3 มีการประเมินผลการปรับปรุงพัฒนา
บริการงานที่เป็นทางการจากหน่วยงานเองหรือหน่วยงาน
ภายนอกหรือไม่ ผลอย่างไร

ส่วนที่ 4 การแก้ไขปัญหาได้จริง ตรวจสอบได้
และพิสูจน์ได้ หน่วยงานต้องแสดงการบริหารจัดการ
การสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงแนวคิดหรือเชิงกระบวนการ
หรือเชิงสิ่งประดิษฐ์ หรือเทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวก
เป็นธรรมนั้นได้แก้ไขปัญหาหรือการที่ก่อให้เกิด
ความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน
หรือเป็นภาระแก่ประชาชน หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลง วิธีการ
ขั้นตอน รูปแบบการปฏิบัติงานเพื่อการลดผลกระทบ
อันจะเกิดขึ้นกับประชาชน การแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง
มีความเป็นธรรม ประชาชนมีส่วนร่วมในการลดปัญหา
ข้อขัดแย้ง ประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ
ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างยั่งยืนเป็น
รูปธรรม มีความทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง เกิดความ
พึงพอใจและเป็นประโยชน์สูงสุดกับประชาชน

ส่วนที่ 5 ระยะเวลา ประโยชน์ และความยั่งยืน
ในการแก้ไขและพัฒนาหน่วยงานต้องแสดง

5.1 หน่วยงานดำเนินการแก้ไขปัญหาภายใต้
กรอบระยะเวลาที่เหมาะสม

5.2 เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ สามารถ
เป็นต้นแบบหรือเป็นแบบอย่างการปฏิบัติที่ดีในการต่อยอด
หรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ หรือประโยชน์อื่น ๆ โดยหน่วยงาน
ต้องมีผลที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน

การตรวจประเมินเพื่อให้รางวัล ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ด้วยกัน

ขั้นตอนแรก การตรวจสอบเอกสารเบื้องต้น โดยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจะจัดคณะทำงานตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการจัดทำเอกสาร รายงานผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เสนอ เพื่อขอรับการประเมิน โดยหน่วยงานจะต้องจัดทำเอกสารรายงานให้ถูกต้องและครบถ้วน ตามแบบฟอร์ม และเงื่อนไขที่กำหนด หากหน่วยงานจัดทำรายงานไม่ถูกต้อง หรือไม่ครบถ้วนจะไม่รับพิจารณา ตรวจประเมินในขั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบตามเงื่อนไข และตามขอบเขตของสาขาองค์กรดีเด่น ทั้ง 2 ด้าน ว่าเป็นไปตามเงื่อนไขหรือไม่ โดยคณะกรรมการตรวจการประเมินจะพิจารณาเอกสาร และการนำเสนอ ผ่านระบบการประชุมออนไลน์ ในขั้นตอนนี้ คณะกรรมการจะพิจารณาคัดเลือกหน่วยงานที่มีคะแนนสูงสุดตามลำดับ จำนวน 8 หน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการพิจารณาผลการปฏิบัติจริง เป็นการลงไปตรวจประเมินผลงานในพื้นที่จากการปฏิบัติจริงของหน่วยงาน มีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและประเมินผล ซึ่งผลการตรวจประเมินและคุณภาพของผลงาน จะเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดตามลำดับ จำนวน 4 หน่วยงาน เพื่อเสนอคณะกรรมการตัดสินรางวัลต่อไป

การมอบรางวัล แบ่งออกเป็น 4 อันดับ

1. รางวัลชนะเลิศ ต้องมีผลการประเมินจากการตรวจด้านเอกสาร และประเมินการปฏิบัติจริง มีคะแนนสูงสุด และมีคะแนนไม่น้อยกว่า 85 คะแนน จึงจะได้รับรางวัล
2. รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ต้องมีผลคะแนนการประเมินจากการตรวจด้านเอกสาร และการประเมินการปฏิบัติจริง คะแนนรองลงมาจากรางวัลชนะเลิศตามลำดับ และมีคะแนนไม่น้อยกว่า 75 คะแนน จึงจะได้รับรางวัล

รางวัลนี้ เป็นการเชิดชูเกียรติ และสร้างขวัญ กำลังใจ ให้กับหน่วยงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีระบบในการบริหารจัดการ สร้างสรรค์นวัตกรรม ในการบริการประชาชน และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

Young Ombudsman Awards 2022

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบคำสั่ง หรือขั้นตอนใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ และแสวงหาข้อเท็จจริงเมื่อเห็นว่ามีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน นอกจากนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่ในการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ รวมทั้งผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อเห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า และอาจเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง เมื่อเห็นว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงาน

ของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมายให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง ทั้งนี้การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินต้องมุ่งหมายที่จะส่งเสริมสนับสนุนและให้คำแนะนำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำ อำนาจประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน และลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ รวมทั้งจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมที่หน่วยงานของรัฐปฏิบัติต่อประชาชน

หน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินข้างต้น มีความสัมพันธ์กับการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมาย และปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้อง มีการร้องเรียน (Own-Motion Investigation) ดังนั้น การนำวิธีการใหม่ ๆ เข้ามาช่วยเสริมบทบาทเชิงรุกของ ผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้ประชาชนเกิดทัศนคติที่ดี เห็นคุณค่าและความสำคัญขององค์กรผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้จัดทำโครงการ Young Ombudsman Awards 2022 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งหมายให้เยาวชน นิสิต นักศึกษา ในสาขาวิชานิติศาสตร์ ได้ฝึกปฏิบัติและประสบการณ์วิชาชีพในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมาย หรือปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม อันเกิดจากกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนการสร้างนวัตกรรมทางกฎหมาย ด้วยเหตุผลและทัศนคติเชิงนิติปรัชญาของคนรุ่นใหม่ อันจะเป็นการเสริมสร้างให้กลุ่มคนรุ่นใหม่รู้จักและจดจำบทบาทขององค์กรผู้ตรวจการแผ่นดิน ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน และเป็นประโยชน์ต่อการสร้างบทบาทเชิงรุกของผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งเยาวชนเหล่านี้ สามารถมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดโครงการ เพื่อแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือขั้นตอนใด ๆ ตลอดจนสร้างนวัตกรรม ภายใต้แนวคิด “อำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและความสะดวกให้แก่ประชาชน” มี 2 รางวัล ด้วยกัน คือ

1. ผลงานประเภทโครงการด้านการแก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือขั้นตอนใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน โดยต้องทำโครงการที่กล่าวถึงที่มา ความสำคัญของปัญหา และบอกถึงความหมาย ประเภท ลักษณะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางกฎหมาย หรือปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคมที่เกิดจากกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง พร้อมบทวิเคราะห์ ตลอดจนบทสรุปและข้อเสนอแนะ

2. ผลงานประเภทโครงการด้านนวัตกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและความสะดวกให้แก่ประชาชน

ทั้งนี้ การนำเสนอผลงานต้องจัดทำเป็นรูปเล่มเสนอเนื้อหา อย่างน้อย 20 -30 หน้ากระดาษ A4 ผลงานต้องบอกที่มา ความสำคัญของปัญหา รวมถึงแนวคิดในการสร้างนวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหา และขั้นตอนการสร้างสรรคโครงการนวัตกรรม รายละเอียดโครงการ นวัตกรรม กระบวนการใช้งาน และการทดสอบผลงานนวัตกรรม ตลอดจนบทสรุปและข้อเสนอแนะ พร้อมจัดทำรายงานผลการดำเนินการเป็นรูปเล่ม พร้อมคลิปวิดีโอ ตามเงื่อนไขที่สำนักงานกำหนด ส่งผลงานภายใน 31 มกราคม 2566

ผลงานที่ส่งเข้าประกวดต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ต้องเป็นผลงานที่ผู้เข้าประกวดสร้างสรรค์ขึ้นเอง
2. เป็นผลงานที่ไม่เคยได้รับรางวัล หรือได้รับการตีพิมพ์ หรือปรากฏในที่ใดมาก่อน
3. ผลงานที่เสนอต้องไม่เป็นผลงานอันละเมิดลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา หรือสิทธิใด ๆ ของบุคคลอื่น

หลักเกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานประเภทโครงการด้านการแก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือขั้นตอนใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน

หมวดที่ 1 แนวคิดและหลักกฎหมาย (30 คะแนน)

หมวดที่ 2 การวิเคราะห์ (25 คะแนน)

หมวดที่ 3 ความเหมาะสมของข้อเสนอ
(25 คะแนน)

หมวดที่ 4 การนำเสนอผลงาน ผ่านคลิปวิดีโอ
ความยาวไม่เกิน 5 - 8 นาที (20 คะแนน)

2. ผลงานประเภทโครงการด้านนวัตกรรม
เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

หมวดที่ 1 แนวคิด (20 คะแนน)

หมวดที่ 2 ความเหมาะสมของโครงการ
(30 คะแนน)

หมวดที่ 3 คุณค่าหรือประโยชน์ของโครงการ
(30 คะแนน)

หมวดที่ 4 การนำเสนอผลงาน ผ่านคลิปวิดีโอ
ความยาว 5 - 8 นาที (20 คะแนน)

** โดยผลการตัดสินของคณะกรรมการถือเป็นที่สุด **

เกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์การตัดสินผลงาน

1. ผู้ส่งผลงานเข้าประกวด ต้องเป็นผู้ที่กำลังศึกษา
ในระดับปริญญาตรี และในระดับบัณฑิตศึกษา ทุกสาขาวิชา

2. จะเป็นประเภทบุคคล หรือประเภททีมก็ได้
ทีมละไม่เกิน 5 คน โดยสมาชิก ไม่จำเป็นต้องอยู่ในระดับ
ชั้นปีเดียวกันก็ได้

ผลงานที่ได้รับรางวัล Young Ombudsman Awards ทั้ง 2 ประเภทของโครงการ จะได้รับรางวัล

รางวัลชนะเลิศ จะได้รับโล่พระราชทาน
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี
กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา พร้อม
ทุนการศึกษา 40,000 บาท

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 จะได้รับโล่จาก
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมทุนการศึกษา
30,000 บาท

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 จะได้รับโล่จาก
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมทุนการศึกษา
20,000 บาท

หมายเหตุ : ผลงานที่ได้รับรางวัลถือเป็นทรัพย์สิน
ทางปัญญาของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

นับเป็นโครงการที่สร้างองค์ความรู้ และแนวคิด
ให้กับนิสิตนักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการเสริมสร้าง
ความเป็นธรรมให้กับประชาชน และยังมีส่วนช่วยพัฒนา
ในด้านนวัตกรรมเพื่ออำนวยความสะดวก และ
ความสะดวก ให้กับพี่น้องประชาชน

“

โครงการ Ombudsman Awards และ Young Ombudsman Awards 2022
ยังจะคงดำเนินการประกวดในลักษณะนี้ในครั้งต่อไป เพื่อเป็นการเปิดโอกาส และ
สร้างการมีส่วนร่วมให้กับโครงการของหน่วยงานของรัฐและแนวคิดงานวิจัย
ของนักศึกษาได้มีส่วนร่วมสร้างสรรค์เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขเข้าถึงและ
อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

“รางวัลแห่งคุณค่า เพื่อเป็นแบบอย่างการบริหารจัดการภาครัฐ
ในการอำนวยความสะดวกและให้ความสะดวกให้แก่ประชาชน”

”

กรณี การแก้ไขปัญหาดินเค็ม

ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจาก

การประกอบกิจการบ่อทราย

Complaints Story

ชาวบ้านในพื้นที่อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับความเดือดร้อนจากการที่หน่วยงานรัฐไม่ดำเนินการกับบ่อทรายแห่งหนึ่ง ในพื้นที่อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีการปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองชลประทาน และขุดตักหน้าดินนอกเหนือเวลาที่ได้รับอนุญาต มีการใช้รถขนส่งทราย เป็นเหตุให้ถนนเสียหายและเกิดฝุ่นละออง รวมทั้งยังประกอบกิจการในเขตผังเมืองสีเขียว และการปิดกั้นทางสาธารณประโยชน์ ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงได้รับความเดือดร้อน

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้แสวงหาข้อเท็จจริง พบว่าสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 จังหวัดปทุมธานี ได้มีการตรวจสอบดินบริเวณพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการบ่อทราย ซึ่งผลวิเคราะห์ตัวอย่างดินจากแปลงดินของประชาชนบริเวณใกล้เคียงบ่อทราย พบว่าเป็นดินเค็ม และมีผลกระทบต่อการปลูกพืชอย่างรุนแรง ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากไม่สามารถประกอบเกษตรกรรมให้ได้ผลผลิตตามความเหมาะสม

จากปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้ตรวจการแผ่นดินเล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้หยิบยกประเด็นนี้ขึ้นเป็นเรื่องร้องเรียนใหม่และแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน โดยประเด็นที่มีการพิจารณา คือ กรณีที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีการบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาดินเค็มบริเวณพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการบ่อทราย (บ่อรุกพญาแล) เป็นเหตุให้เกษตรกรไม่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยา

การแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นได้พบว่าเนื่องจากเมื่อปี พ.ศ. 2561 การประกอบกิจการบ่อทรายมีการขุดดินและดูดทรายลึก ซึ่งในพื้นที่ภาคกลางเป็นตะกอนน้ำทะเล จึงทำให้เกิดน้ำเปรี้ยวและเค็มมาก โดยผู้ประกอบการปล่อยน้ำจากการประกอบกิจการลงสู่คลองชลประทานแต่เกษตรกรไม่ทราบเรื่อง จึงยังคงสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรเหมือนเดิม จนทำให้นต้นข้าวยืนต้นตาย เดิมก่อนเกิดเหตุเคยทำนาได้ไร่ละ 1,000 กิโลกรัม แต่ปี พ.ศ. 2561 กลับทำนาได้ลดลงเหลือไร่ละ 400 กิโลกรัม

ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. 2564 เกิดเหตุอุทกภัย (น้ำท่วม) ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้ำที่ท่วมช่วยชะล้างดิน ให้มีความเค็มลดลง และบ่อทรายดังกล่าวเป็นบ่อทราย แห่งเดียวในอำเภอบางบาลที่บ่อไม่แตก จึงทำให้ปัญหา ดินเค็มของที่ดินที่ใกล้เคียงกับบ่อทรายแห่งนี้คลี่คลายลง แต่บ่อทรายบ่ออื่น ๆ ในพื้นที่อำเภอบางบาลมีน้ำท่วมขัง ซึ่งอยู่ห่างจากบ่อทรายดังกล่าวประมาณ 2 - 3 กิโลเมตร บ่อทรายจึงสูบน้ำลงสู่คลองชลประทาน โดยเกษตรกร ได้ใช้เครื่องมือตรวจวัดคุณภาพน้ำที่สำนักงานพัฒนาที่ดิน ให้ไว้ตรวจสอบ พบว่าน้ำมีค่าความเค็มสูง

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริง ในพื้นที่ และประชุมร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง พบว่า พื้นที่อำเภอบางบาลมีบ่อทรายขนาดใหญ่จำนวนมาก ดันข้าวมีสภาพไม่สมบูรณ์เต็มที่ รวมถึงได้รับข้อมูลเพิ่มเติม จากเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ด้วย

จากการประชุมร่วมกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเกษตรกรที่ได้รับ ผลกระทบ พบว่า ตามสภาพข้อมูลทางธรณีวิทยาของ กรมทรัพยากรธรณี พื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาชุดดิน ในพื้นที่บริเวณที่ร้องเรียน เป็นชุดดินอยุธยา (Ay) โดยวัตถุ ดันกำเนิดเป็นตะกอนลำนํ้าผสมกับตะกอนภาคพื้นสมุทร พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย หากมีการใช้ประโยชน์ที่ดินลึก เกินกว่า 2 เมตร มีโอกาสที่จะพบชั้นตะกอนลำนํ้าผสมกับ ตะกอนภาคพื้นสมุทร ซึ่งสารประกอบกำมะถันและเกลือ อาจส่งผลให้เกิดปัญหาดินเปรี้ยวและเค็มซึ่งกระทบต่อ การใช้ที่ดินได้

หลังจากมีการหารือร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมจึงมีมติเห็นชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไป ดำเนินการตามมติที่ประชุม ใน 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. แนวทางการฟื้นฟูดินเค็ม

1.1 ให้กรมชลประทานโดยโครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาบางบาลดำเนินการปล่อยน้ำดีเพื่อไล่นํ้าเสีย ลงสู่คลองชลประทาน รวมทั้งคลองน้ำทิ้งที่เกษตรกรใช้นํ้า ในการทำนา ทั้งนี้ ขอให้สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 จังหวัดปทุมธานี เร่งหาแนวทางในการฟื้นฟูดินเพื่อให้ เกษตรกรสามารถปลูกข้าวให้ได้ผลผลิตที่เหมาะสมต่อไป

1.2 กรณีปัญหาที่เกิดจากน้ำขังในบ่อทราย ซึ่งพื้นที่อำเภอบางบาลเป็นทุ่งรับน้ำจากเหตุอุทกภัยนั้น ให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยารับผิดชอบในการจัดประชุม หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความมั่นใจ ให้กับเกษตรกร โดยให้ผู้ประกอบการบ่อทรายดำเนินการ บำบัดน้ำทิ้งให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานก่อนที่จะปล่อยออก นอกพื้นที่ และให้มีคณะทำงาน โดยมีตัวแทนเกษตรกร ที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการบ่อทรายเข้าร่วม ตรวจวัดคุณภาพน้ำทิ้งก่อนปล่อยออกนอกพื้นที่ รวมทั้ง ให้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเต้า จัดสรรงบประมาณ ในการจัดหาเครื่องมือตรวจวัดคุณภาพน้ำให้แก่เกษตรกร ที่ได้รับผลกระทบ จากการประกอบกิจการบ่อทราย

2. การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น

ที่ประชุมมีมติให้คณะกรรมการสาธารณสุข จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งคณะอนุกรรมการตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อ กำหนดรายละเอียดของหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการประกอบ กิจการขุด ตัก หรือดูดทราย เพื่อให้้องค์การบริหาร ส่วนตำบลใช้เป็นแนวทางในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการขุด ตัก หรือดูดทรายอย่างเร่งด่วนต่อไป

โดยในประเด็นนี้ที่ประชุมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเห็นชอบให้นำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเต้า ปี พ.ศ. 2542 ที่มีอยู่เดิมนำมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้เป็นปัจจุบัน โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายระเบียบที่กำหนดโดยเคร่งครัดและประกาศใช้ต่อไป

3. มาตรการกำกับดูแล

ที่ประชุมมีมติให้อุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาหมั่นติดตาม ตรวจสอบการประกอบกิจการของบ่อทรายบ่อรุกรพญาแล รวมทั้งบ่อทรายอื่น ๆ ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามแผนการตรวจสอบโรงงานประจำปี และตามเงื่อนไขท้ายใบอนุญาตอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขท้ายใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาในอนาคต รวมทั้งให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กำชับไปยังอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีผู้ประกอบการขุด ตัก หรือดูดทราย ให้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนและจัดชุดเคลื่อนที่เร็วในการแก้ไข ตรวจสอบปัญหาความเดือดร้อน และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนโดยเร็วต่อไป

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รายงานผลการดำเนินการว่าได้มีการตรวจสอบการประกอบกิจการของบ่อทรายดังกล่าว และบ่อทรายอื่น ๆ ตามแผนงานตรวจกำกับสถานประกอบการเป็นประจำทุกปีอย่าง

ต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดแผนการตรวจสอบขุดตักดินหรือทราย หรือดูดทรายภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 34 โรง มีการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีที่มีการร้องเรียนจากเกษตรกรว่าได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการขุดตักดินและดูดทราย รวมทั้งยังได้มีหนังสือแจ้งเตือนไปยังผู้ประกอบการขุด ตัก หรือดูดทรายในพื้นที่อำเภอบางบาล อำเภอสนา และอำเภอดักให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานและประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมขุด ตัก ลอกหรือดูดทรายหรือดินในที่ดินกรรมสิทธิ์ สำหรับใช้ในการก่อสร้าง พ.ศ. 2554 ด้วยแล้ว

ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ ทั้งนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินยังได้มีข้อเสนอแนะไปยังจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้กำชับคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน กรณีประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการประกอบกิจการขุด ตัก หรือดูดทรายในที่ดินกรรมสิทธิ์ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการขุด ตัก หรือดูดทรายในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอีกต่อไป

ปัญหา..ดินเค็ม..

108 - 1009 *Around The World*

ดินเค็มที่เกิดจากกระบวนการทางธรรมชาติ

ดินเค็ม คือ ดินที่มีปริมาณเกลือที่ละลายน้ำได้อยู่ในปริมาณมากจนกระทบกระเทือนการเติบโตและผลผลิตของพืช ดินเค็มที่พบโดยทั่ว ๆ ไป จำแนกตามคุณสมบัติทางเคมี ได้ดังนี้

- ดินเค็ม (saline soil) คือ ดินที่มีเกลือที่ละลายน้ำได้อยู่ในสารละลายดินมากจนมีผลต่อการเติบโตของพืช โดยวัดค่าการนำไฟฟ้าของสารละลายดิน (Electrical Conductivity extract : ECe) ที่สกัดจากดินอิ่มตัวด้วยน้ำสูงกว่า 2 เดซิซีเมนต่อเมตรที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ของโซเดียมที่แลกเปลี่ยนได้ (Exchangeable Sodium Percentage : ESP) น้อยกว่า 15 และ pH มักจะน้อยกว่า 8.5 หรืออยู่ในสภาพเป็นกลาง เกลือที่พบบ่อยมักเป็นเกลือคลอไรด์และซัลเฟตของโซเดียม แคลเซียม และแมกนีเซียม เนื่องจากผลของสารละลายเกลือในดินที่มีความเข้มข้นสูงจึงทำให้โครงสร้างของดินที่อยู่ในสภาพดี ทำให้ไม่มีผล ต่อคุณสมบัติทางกายภาพต่าง ๆ ของดิน

- ดินโซดิก (sodic soil) คือ ดินที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ของโซเดียมที่แลกเปลี่ยนได้ปริมาณที่มากจนมีผลกระทบต่อเจริญเติบโตและผลผลิตพืช ค่าโซเดียมที่แลกเปลี่ยน

ได้ (ESP) มากกว่า 15 ค่าการนำไฟฟ้าของสารละลายดิน (ECe) ที่สกัดจากดินที่อิ่มตัวด้วยน้ำต่ำกว่า 2 เดซิซีเมนต่อเมตร ที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส มีค่า pH อยู่ระหว่าง 8.5 – 10 เกลือที่ละลายน้ำได้มักเป็นเกลือคาร์บอเนตและเกลือไบคาร์บอเนตของโซเดียม เมื่อ pH ของดินสูงเกิดจากการตกตะกอนของแคลเซียมและแมกนีเซียมที่ละลายได้ทำให้แคลเซียมและแมกนีเซียมในสารละลายดินมีค่าต่ำ การที่มีปริมาณโซเดียมที่แลกเปลี่ยนได้สูงมากเกินไป ทำให้ดินมีสมบัติกายภาพเลว คือดินฟุ้งกระจายและมีโครงสร้างที่ไม่อยู่ตัว ฝุ่นดินนี้จะแทรกตัวอยู่ตามรอยแตกหรือช่องว่างของดิน จึงทำให้ดินแน่น น้ำไม่ค่อยซึมผ่านและไถพรวนยากและทำให้ดินมีการซบซึมน้ำต่ำ นอกจากนี้ดินที่มี pH สูง เกิดความไม่สมดุลของธาตุอาหารขาดแคลเซียม สังกะสี ไนโตรเจน อินทรีย์วัตถุ

- ดินเค็มโซดิก (saline-sodic soil) เป็นดินเค็มที่เป็นดินโซดิกด้วย คือ ดินที่มีเกลือปริมาณมากเกินไป มีการนำไฟฟ้าของสารละลายดิน (ECe) ที่สกัดจากดินที่อิ่มตัวด้วยน้ำมากกว่า 12 เดซิซีเมนต่อเมตรที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ค่าเปอร์เซ็นต์โซเดียมที่แลกเปลี่ยนได้ (ESP) มากกว่า 15

ลักษณะของดินเค็ม

พื้นที่ดินเค็มจัดมักจะมีเห็นขุยเกลือขึ้นตามผิวดิน มีวัชพืชพวกหนามแดง หนามปี หนามพรม และหญ้าข้ากกลากขึ้น และจะไม่มีควมสม่ำเสมอในพื้นที่เดียวกัน ซึ่งความเค็มจะเปลี่ยนไปสะสมในชั้นของดินต่าง ๆ ไม่เท่ากันตามฤดู ในฤดูฝนเกลือจะถูกชะล้างลงไปสะสมที่ชั้นล่างของดิน และเมื่อเข้าฤดูแล้ง จะระเหยมาพร้อมกับสะสมในดินชั้นบนหรือผิวดิน ลักษณะเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินทราย ดังนั้นการขึ้นลงของเกลือตามชั้นของดินจึงเคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็ว

โดยทั่วไปดินเค็มในมีค่าความเค็มอยู่ระหว่าง 2 - 16 เดซิซีเมนต่อเมตร ค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 6 - 7 ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายที่แน่นทึบ มีการระบายน้ำต่ำ มีคุณสมบัติทางกายภาพเลว บางครั้งพบว่าดินแน่นทึบในชั้นล่างทำให้การไหลซึมของน้ำลงตามแนวตั้ง เป็นไปได้ยาก

สำหรับนาข้าวที่เป็นดินเค็มจะสังเกตเห็นต้นข้าวมีการเจริญเติบโตไม่สม่ำเสมอ มีการแตกกออ่อน ลำต้นแคระแกร็น ปลายใบไหม้เป็นสีขาวและม่วงงอ ในพื้นที่ดินเค็มจัด ต้นข้าวจะตายเป็นหย่อม ๆ ในช่วงฝนทิ้งช่วง พื้นดินจะแห้ง ถ้าเป็นระยะที่ข้าวกำลังออกดอก ออกรวง จะทำให้ข้าวเมล็ดลีบ ผลผลิตต่ำ

ปัญหาการแพร่กระจายของดินเค็มอันเนื่องมาจากมนุษย์เป็นปุ๋ยการไถไถ

1. การทำนาเกลือ ทั้งวิธีการสูบน้ำเค็มขึ้นมาตากหรือวิธีการขุดคราบเกลือจากผิวดินมาต้ม เกลือที่อยู่ในดินหรือน้ำทิ้งจะมีปริมาณมากพอที่ทำให้พื้นที่บริเวณใกล้เคียงกลายเป็นพื้นที่ดินเค็ม

2. การสร้างอ่างเก็บน้ำบนดินเค็ม หรือที่ที่มีน้ำใต้ดินเค็มก็ทำให้น้ำในอ่างเก็บน้ำนั้นเค็มและพื้นที่รอบ ๆ อ่างเก็บน้ำกลายเป็นดินเค็มด้วย เนื่องจากน้ำเค็มใต้ดินถูกยกระดับให้สูงขึ้นมาโดยน้ำในอ่างให้ใกล้ผิวดิน

3. การตัดไม้ทำลายป่า หรือการปล่อยพื้นที่บริเวณที่มีศักยภาพในการแพร่กระจายเกลือให้ว่างเปล่าทำให้เกิดดินเค็มแพร่ไปในบริเวณเชิงเนิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนาข้าว

4. เกิดขึ้นจากการใช้น้ำชลประทาน น้ำชลประทานจากแหล่งต่าง ๆ ย่อมมีเกลือละลายอยู่เป็นจำนวนมากน้อยต่างกัน การใช้น้ำชลประทานควรจะต้องมีความระมัดระวังให้ดี จะทำให้ไม่เกิดปัญหาดินเค็มได้โดยพิจารณาประเด็นสำคัญ คือ คุณภาพของน้ำ ปริมาณของน้ำที่พืชใช้ การระบายน้ำของดิน ชนิดของดิน ความทนเค็มของพืชที่จะปลูก เป็นต้น เกลือจะมีการสะสมอยู่ในดินมากน้อยและรวดเร็วเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของน้ำ ปริมาณเกลือที่ละลายอยู่ในน้ำ และปริมาณน้ำที่รดเข้าไปในไร่นาด้วย กรณีน้ำเค็มใต้ดินอยู่ไม่ลึกนัก เมื่อมีการใช้น้ำชลประทานก็จะไปยกระดับน้ำเค็มให้ใกล้ผิวดินทำให้เกิดดินเค็ม จึงควรต้องมีระบบระบายน้ำเกลือออกด้วย

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการแพร่กระจายดินเค็ม

หมายถึง บริเวณที่เป็นที่ดินที่เนินมีการปลูกพืชไร่อยู่ ปัจจุบันไม่พบคราบเกลือบนผิวดิน แต่ภายใต้ดินมีหินเกลืออยู่เมื่อฝนตก น้ำจากผิวดินจะซึมผ่านชั้นหินเกลือ ซึ่งเป็นน้ำเค็มและไหลผ่านชั้นใต้ดินออกสู่ที่ลุ่มถัดไป

ปัญหาของดินเค็ม

โดยทั่วไปเกษตรกรในพื้นที่ดินเค็ม มีปัญหาปลูกพืชไม่ได้ ผลผลิตลดลง และผลผลิตที่ได้ไม่มีคุณภาพ ทั้งนี้เนื่องจากมีปริมาณเกลือที่ละลายน้ำมากเกินไป จนเป็นอันตรายต่อพืช กล่าวคือ พืชมักแสดงอาการขาดน้ำ และใบไหม้ โดยเริ่มจากขอบใบ นอกจากนี้พืชยังได้รับพิษจากแร่ธาตุที่เป็นส่วนประกอบของเกลือที่ละลายออกมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งโซเดียมและคลอไรด์ ซึ่งโซเดียมมีผลทำให้โครงสร้างของดินแน่นทึบรากพืชชอนไชได้ยาก อีกทั้งรากพืชยังดูดธาตุบางชนิดเข้าไปมากเกินไปจนเป็นพิษ เช่น โบรอน หรือไม่สามารถดูดธาตุบางชนิดเข้าไปได้จนขาดธาตุ เช่น สังกะสี ซึ่งปัญหาของดินเค็มหากไม่มีการควบคุมที่ดี ก็จะก่อให้เกิดผลเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงได้ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการจัดการพื้นที่โดยมิได้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ถ้าไม่มีการป้องกันและแก้ไข ดินเค็มจะแพร่กระจายไปในอัตราที่รวดเร็ว มีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ และประเทศชาติต่อไป

ผู้ตรวจการแผ่นดินเข้าร่วมงานสโมสรสันนิบาต เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันฉัตรมงคล 4 พฤษภาคม 2566

เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2566 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล ได้จัดงานสโมสรสันนิบาตเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันฉัตรมงคล 4 พฤษภาคม 2566 โดยมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พร้อมด้วยนางนราพร จันทร์โอชา ภริยา เป็นประธานในพิธี นำแขกผู้เข้าร่วมงานถวายคำนับพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และนำกล่าวถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยพร้อมเพรียงกัน

ในโอกาสนี้ นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและภริยา รองศาสตราจารย์อิสสรีย์ ทรรศางกูญโรจน์ ผู้ตรวจการแผ่นดิน นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ผู้ตรวจการแผ่นดิน และพันตำรวจโท กิรบ กฤตธีรานนท์ เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและภริยา ได้เข้าร่วมงานดังกล่าวด้วย

ผู้ตรวจการแผ่นดินเข้าร่วมพิธีสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ และทำบุญตักบาตรเนื่องในงานเฉลิมฉลองวาระครบรอบ 100 ปี วันประสูติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2565 ณ สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และนางนราพร จันทร์โอชา ภริยา เป็นประธานในพิธีสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ และทำบุญตักบาตร เนื่องในงานเฉลิมฉลองวาระครบรอบ 100 ปี วันประสูติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ในการนี้ นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและภริยา ได้เข้าร่วมในพิธีดังกล่าวด้วย

ผู้ตรวจการแผ่นดินลงพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่มีผลกระทบเป็นวงกว้างต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม

เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2566 ณ ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วยหม่อมหลวงปทุมทริก สมิตี ที่ปรึกษาผู้ตรวจการแผ่นดิน นางสาวรอยพิมพ์ ถิระวงษ์ ผู้เชี่ยวชาญประจำผู้ตรวจการแผ่นดิน นายสิริน ชาวเพ็ชรดี ผู้อำนวยการสำนักสอบสวน 3 นางสาวจิตรลดา คำสงค์ ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน 1 สำนักสอบสวน 3 คณะเจ้าหน้าที่สอบสวน สำนักสอบสวน 3 ได้ลงพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อประชุมและตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่มีผลกระทบเป็นวงกว้างต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่

1) ปัญหาการบริหารจัดการบ่อขยะมูลฝอยขนาดใหญ่ของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี อันก่อให้เกิดปัญหามลภาวะทางเสียง น้ำเน่าเสีย และกลิ่นเหม็น รวมถึงเตาเผาขยะติดเชื้อที่ปล่อยควันดำไม่ได้มาตรฐาน ก่อให้เป็นมลพิษต่อร่างกายของประชาชนที่อาศัยบริเวณใกล้เคียง และหากช่วงใดมีฝนตกติดต่อกันน้ำจากบ่อขยะจะไหลเข้าในบ่อน้ำของเกษตรกร

2) กรณีร้องเรียนว่าจังหวัดสุพรรณบุรีละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากการเผาไหม้จากประกอบกิจการโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าของบริษัทแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี ทำให้ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงได้รับความเดือดร้อน

นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ ผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะได้ร่วมประชุมเรื่องร้องเรียนทั้งสองเรื่องดังกล่าวกับนายณัฐภัทร สุวรรณประทีป ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยที่ประชุมได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน

ต่อมาคณะทั้งหมดได้เดินทางไปตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ โครงการกำจัดขยะติดเชื้อของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี และโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้า พร้อมทั้งรับฟังข้อเท็จจริงของสภาพปัญหาจากประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบโครงการอย่างเปิดกว้างและจะนำข้อมูลของทั้งสองฝ่ายมาประกอบการพิจารณาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อไป ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ให้ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว รวมถึงให้สัมภาษณ์กับสถานีโทรทัศน์ Thai PBS ถึงแนวทางการให้ความช่วยเหลือต่อประชาชนด้วย

จดหมายข่าว ผู้ตรวจการแผ่นดิน

สิ่งตีพิมพ์

หากท่านใดมีข้อติชม ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น
หรือต้องการแจ้งเปลี่ยนแปลงที่อยู่ กรุณาส่งรายละเอียดมาได้ที่

สำนักสื่อสารองค์กรและประชาสัมพันธ์ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5
เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
หรือ ตู้ ปณ. 333 ปณฝ. ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ กรุงเทพฯ 10215
โทรศัพท์หมายเลข 0 2141 9163, 0 2141 9262 โทรสาร 0 2143 8364
DOWNLOAD : www.ombudsman.go.th เลือก ออมбудสแมน นิวส์

STARTUP
บันไดสู่มืออาชีพ

โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ
แก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ปีงบประมาณ พ.ศ.2566

จบ ม.3 ไม่ได้เรียนต่อ

ไปได้ต่อแบบไม่มีอะไรกั้น

ร่วมสานฝัน ปันอนาคตเด็กไทย
เงินงาน ความสุข

รู้แล้วบอกต่อ

2 ฟรี

ค่าใช้จ่าย
ที่พัก และอาหาร

4 ได้

- เงินสนับสนุนครอบครัว ระหว่างการฝึกอบรม
- ค่าแรงสูง การันตีมีงานทำ
- โอกาสรับทุนหลังจบหลักสูตร (ประกอบอาชีพอิสระ)
- ใบรับรองผ่านการฝึกอบรม

ถือเป็นหน้าที่และอำนาจ
ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ตามรัฐธรรมนูญหมวด 5
หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2560 มาตรา 51

สมัครได้แล้ววันนี้ กำหนดฝึกอาชีพ 4-6 เดือน

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมที่ ศูนย์แนะแนวประจำโรงเรียน และสถาบัน/สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานทุกจังหวัด

โดยความร่วมมือ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

www.ombudsman.go.th

